

уочињен прекршај из члана 41. став (1) тач. х) и и) овог закона.

- (2) Управни одбор прописаће посебним актом поступак са одузетом робом.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43. (Подзаконски акти)

Управни одбор ће донијети правилник о примјени овог закона у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 44. (Пријава пореског обвезника и складишта)

- (1) Порески обвезник који је према прописима који су били на снази прије доношења овог закона регистровао производњу акцизних производа код УИО, ступањем на снагу овог закона није дужан да се поново региструје у смислу одредбе члана 13. став (1) овог закона, осим ако није дошло до промјена у обављању дјелатности.
- (2) Порески обвезник из става (1) овог члана дужан је да пријави производни погон и складиште из члана 14. овог закона у року од 30 дана од дана почетка његове примјене.

Члан 45. (Попис залиха, обрачун и уплата)

- (1) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом акцизних производа дужни су да напишу залихе акцизних производа на дан почетка примјене овог закона и пописне листе доставе УИО у року од седам дана.
- (2) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом акцизних производа дужни су да на затечене залихе утврђене у пописним листама из става (1) овог члана изврше обрачун акцизе према одредбама овог закона, те у року од десет дана од дана достављања пописних листа из става (1) овог члана уплате на Јединствени рачун УИО разлику између обрачунате и већ уплаћене акцизе.
- (3) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом нафтних деривата дужни су да уплате разлику путарине на затечене залихе нафтних деривата на које се у складу са овим законом плаћа додатна путарина од 0,10 KM, у року од десет дана од дана достављања пописних листа из става (1) овог члана на Јединствени рачун УИО.
- (4) Изузетно од ст. (2) и (3) овог члана у погледу рока плаћања, домаћи произвођачи акцизних производа извршиће уплату обрачунате акцизе и/или путарине на затечене залихе својих производа приликом промета тих производа.
- (5) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом дуванских прерађевина дужни су да пријаве нове малопродајне цијене УИО у року од седам дана од дана извршеног пописа и на нову основицу обрачунати и уплатити акцизу у року из става (2) овог члана.
- (6) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом дуванских прерађевина дужни су да продају затечене залихе дуванских прерађевина по новим малопродајним цијенама, које морају бити истакнуте на видном мјесту малопродајног објекта.
- (7) Дуванске прерађевине, означене старим пореским маркицама, те алкохолна пића, воћне природне ракије и вина, означени старим контролним маркицама, могу се ставити у промет најдуже шест мјесеци од дана почетка примјене овог закона.
- (8) Кафа затечена на залихама, намијењена за малопродају, неће се означавати акцизним маркицама и као таква може се ставити у промет најдуже три мјесеца од дана почетка примјене овог закона.

Члан 46. (Окончање раније започетих поступака)

Поступак контроле обрачуна и наплате акцизе, поврата акцизе, принудне наплате, обнове поступка и други управни поступци, започети прије почетка примјене овог закона, а који нису окончани правоснажним рјешењима, биће окончани према раније важећим прописима органа код којих је поступак покренут.

Члан 47. (Престанак важења ранијег закона)

Почетком примјене овог закона престаје да важи Закон о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 62/04, 48/05 и 72/05).

Члан 48. (Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од првог радног дана мјесеца који слиједи након ступања на снагу овог закона.

ПСБиХ број 370/09
18. јуна 2009. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Бериз Белкић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Илија Филиповић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 54. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. maja 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. juna 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O AKCIZAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

- (1) Ovim zakonom uređuje se oporezivanje prometa i/ili uvoza određenih vrsta proizvoda (u daljnjem tekstu: akcizni proizvodi) na teritoriji Bosne i Hercegovine posebnim oblikom poreza - akcizom.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na putarinu.

Члан 2. (Уплата и расподјела)

- (1) Приходи по основу акциза и путарина уплаћују се на Јединствени рачун Управе за индиректно опореживање БиХ, а њихова расподјела врши се у складу са Законом о уплатима на јединствени рачун и расподјели прихода ("Службени гласник БиХ", бр. 55/04 и 34/07).
- (2) За наплату прихода од путарине у износу од 0,10 KM за аутопутеве Управа за индиректно опореживање БиХ отвориће посебан подрачун у оквиру Јединственог рачуна УИО, а расподјела прихода од путарине врши се према методологији коју прописује Управни одбор Управе за индиректно опореживање БиХ посебним актом.

Члан 3. (Појмови)

Појмови коришћени у овом закону имају слjedeће значење:

- a) правно лице - свако правно лице које је, у складу с важећим прописима, регистровано за производњу, увоз и/или промет акцизних производа из члана 4. овог закона;
- b) предузетник - свако физичко лице које је код надлежног органа регистровано за производњу и/или промет акцизних производа из члана 4. овог закона;
- c) грађанин-произвођач - физичко лице које има пребивалиште у Босни и Херцеговини, а бави се производњом акцизних производа;
- d) УИО - Управу за индиректно опореживање;
- e) Управни одбор - Управни одбор УИО успостављен Законом о систему индиректног опореживања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04 и 34/07).

DIO DRUGI - AKCIZA**POGLAVLJE I. PREDMET OPOREZIVANJA**

Član 4.

(Akcizni proizvodi)

- (1) Predmet oporezivanja je promet akciznih proizvoda koji su proizvedeni u Bosni i Hercegovini kada proizvođač prvi put njima prometuje i/ili uvoz akciznih proizvoda u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH).
- (2) Akciznim proizvodima, u smislu stava (1) ovog člana, smatraju se:
 - a) naftni derivati;
 - b) duhanske preradevine;
 - c) bezalkoholna pića;
 - d) alkohol, alkoholna pića i voćna prirodna rakija;
 - e) pivo i vino;
 - f) kafa.

Član 5.

(Naftni derivati)

Naftnim derivatima, u smislu člana 4. stav (2) tačka a) ovog zakona, smatraju se:

- a) motorni benzini, uključujući i bezolovni, nezavisno od oktanske vrijednosti i komercijalnog naziva;
- b) dizel goriva i ostala plinska ulja;
- c) petrolej (kerozin);
- d) lož-ulje ekstra lako i lako specijalno (EL i LS).

Član 6.

(Duhanske preradevine)

- (1) Duhanskim preradevinama, u smislu člana 4. stav (2) tačka b) ovog zakona, smatraju se cigarete i ostali duhanski proizvodi.
- (2) Cigaretama se smatraju:
 - a) smotuljci duhana prikladni za pušenje, obavijeni omotačem koji nije od prirodnog duhana;
 - b) proizvodi slični cigaretama koji se sastoje od smotuljaka duhana obavijenih jednostrukim i dvostrukim omotačem. Vanjski omotač izrađen je od materijala koji nije list prirodnog duhana i postavljen je u pravoj liniji uzdužno; duhanski štapići koji se jednostavnim neindustrijskim postupkom stavljaju u papirni omot za cigarete ili se umotavaju u papirne listiće;
 - d) duhanski proizvodi stavljeni u promet pod nazivom cigarete.
- (3) Ostalim duhanskim proizvodima smatraju se:
 - a) cigare i cigarilosi;
 - b) duhan za lulu i duhan za pušenje;
 - c) duhan za šmrkanje, žvakanje i drugi duhanski proizvodi;

Član 7.

(Bezalkoholna pića)

- (1) Bezalkoholnim pićima se, u smislu člana 4. stav (2) tačka c) ovog zakona, smatraju osvježavajuća bezalkoholna pića od voćnog soka, voćne baze, biljnih ekstrakata, žitarica i surutke, umjetna osvježavajuća bezalkoholna pića i niskoenergetska osvježavajuća bezalkoholna pića.
- (2) Pod bezalkoholnim pićima, u smislu stava (1) ovog člana, ne smatraju se:
 - a) prirodne mineralne, gazirane i negazirane vode, izvorske domaće i uvozne vode i stone vode;
 - b) 100 % prirodni sokovi od voća i povrća i njihovih mješavina;
 - c) sokovi od voća i povrća, te njihove mješavine, sa ili bez dodatka vode, sa ili bez dodatog šećera, sa ili bez konzervansa, sa ili bez CO₂, sa ili bez umjetnih boja, sa ili bez umjetnih aroma i drugih umjetnih dodataka, sa stvarnim i deklariranim udjelom 50% i više voća i/ili povrća u suhoj tvari;
 - d) sirupi, prašci i pastile namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića razblaživanjem u vodi.

Član 8.

(Alkohol, alkoholna pića i voćna prirodna rakija)

- (1) Alkoholom se, u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona, smatraju sve vrste alkohola, nezavisno od sirovine iz koje se dobiva i postupka dobivanja.

- (2) Alkoholnim pićima se, u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona, smatraju pića koja sadrže više od 2% alkohola.
- (3) Voćnom prirodnom rakijom se, u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona, smatra proizvod dobiven destilacijom prevrelog soka, masulja ili komine grožđa ili drugog voća na manje od 86% vol. alkohola, u kojem se ne smije osjetiti miris i okus drugačiji od onoga koji proističe od upotrijebljenih sirovina, kojem se ne smiju dodavati arome ni etilni alkohol poljoprivrednog porijekla, šećer i drugi ugljeni hidrati.

Član 9.

(Pivo i vino)

- (1) Pivom se, u smislu člana 4. stav (2) tačka e) ovog zakona, smatra osvježavajuće pjenušavo piće dobiveno od vode, ječmenog slada, kvasca, nezaslađenih žitarica i hmelja, bez obzira na koncentraciju ekstrakta u sladu ili koncentraciju alkohola u pivu.
- (2) Vinom se, u smislu člana 4. stav (2) tačke e) ovog zakona, smatra vino od grožđa (uključujući pojačana vina), vermut i ostala vina grožđa aromatizirana biljem ili aromatskim tvarima.

Član 10.

(Kafa)

Kafom se, u smislu člana 4. stav (2) tačka f) ovog zakona, smatra:

- a) sirova kafa (sa ili bez kofeina);
- b) pržena kafa (sa ili bez kofeina), u zrnu ili mljevena;
- c) ljuske i opne pržene kafe;
- d) ostali proizvodi od kafe koji u sebi sadrže 50% i više kafe.

Član 11.

(Bliže određenje proizvoda)

Bliže određenje proizvoda iz čl. 4. do 10. ovog zakona koji se oporezuju akcizom propisat će Upravni odbor pravilnikom.

POGLAVLJE II. PORESKI OBVEZNIK I REGISTRACIJA

Član 12.

(Poreski obveznik)

- (1) Poreski obveznik je pravno lice ili preduzetnik koji akcizne proizvode iz člana 4. stav (2) tač. a), b), c) d) i e) ovog zakona uvozi i/ili proizvodi na teritoriji BiH.
- (2) Poreski obveznik za proizvode iz člana 4. stav (2) ovog zakona tačka f) je uvoznik.
- (3) Pravno lice ili preduzetnik koji nabavi alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina neposredno od građanina - proizvođača koji nije obveznik akcize smatra se poreskim obveznikom u smislu ovog zakona.

Član 13.

(Registracija poreskog obveznika)

- (1) Poreski obveznik koji se bavi proizvodnjom i/ili uvozom akciznih proizvoda, kao i pravno lice ili preduzetnik iz člana 12. stava (3) ovog zakona, dužni su prije početka obavljanja djelatnosti iz koje može proistići poreska obaveza po ovom zakonu da se registriraju kod UIO.
- (2) Registracija iz stava (1) ovog člana vrši se upisom u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, prema propisima koji reguliraju taj upis.
- (3) Za propisivanje uslova za registraciju i prestanak registracije poreskog obveznika iz stava (1) ovog člana nadležan je Upravni odbor.

Član 14.

(Prijava proizvodnih pogona i skladišta)

- (1) Poreski obveznik - proizvođač akciznih proizvoda dužan je UIO prijaviti pogon u kojem će vršiti proizvodnju akciznih proizvoda.
- (2) Poreski obveznik iz člana 12. ovog zakona dužan je UIO prijaviti skladište u kojem se vrši skladištenje akciznih proizvoda i/ili sirovine za proizvodnju akciznih proizvoda.

POGLAVLJE III. OSNOVICA AKCIZE

Član 15.

(Osnovica akcize)

- (1) Osnovica akcize određena je:

- a) količinom, za akcizne proizvode za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;
 - b) maloprodajnom cijenom i količinom po mjernoj jedinici za duhanske preradevine.
- (2) Osnovica akcize u slučaju utvrđivanja manjka i rashoda određena je količinom manjka koji se ne može pravdati višom silom, odnosno količinom rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine određene posebnim aktom Upravnog odbora.
 - (3) Akciza na naftne derivate plaća se po litru derivata na količinu utvrđenu pri temperaturi +15 C. Bliže odredbe o određivanju ekvivalenta za preračunavanje iz jedinice mase u volumensku jedinicu utvrdit će Upravni odbor posebnim aktom.
 - (4) Akciza na kafu plaća se za jedan kilogram netotežine kafe. Ako se kafa stavlja u promet u pakovanjima većim ili manjim od jednog kilograma, akciza se plaća proporcionalno količini u pakovanju.
 - (5) Na promet alkohola, alkoholnih pića i voćne prirodne rakije akciza se plaća po litru apsolutnog alkohola. Ako se proizvodi iz člana 8. ovog zakona stavljaju u promet u pakovanjima većim ili manjim od jednog litra, akciza se plaća proporcionalno količini apsolutnog alkohola u pakovanju.

POGLAVLJE IV. IZNOSI I STOPE AKCIZE

Član 16.

(Iznosi i stope akcize)

Akciza se obračunava i plaća u apsolutnom iznosu po mjernoj jedinici i/ili po proporcionalnoj stopi.

Član 17.

(Iznosi akcize za naftne derivate)

Za naftne derivate akciza se plaća po litru, i to na:

a) dizel-gorivo i ostala plinska ulja	0,30 KM;
b) petrolej (kerozin)	0,30 KM;
c) motorni benzin - bezolovni	0,35 KM;
d) motorni benzin	0,40 KM;
e) lož-ulje ekstra lako i lako specijalno (EL i LS)	0,30 KM.

Član 18.

(Iznosi akcize za bezalkoholna pića, pivo i vina)

Za sljedeće akcizne proizvode akciza se plaća po litru, i to:

a) bezalkoholna pića	0,10 KM;
b) pivo	0,20 KM;
c) vino	0,25 KM.

Član 19.

(Iznosi akcize za alkohol i alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju)

Za alkohol, alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju akciza se plaća po litru apsolutnog alkohola, i to:

a) alkohol	15,00 KM;
b) alkoholna pića	15,00 KM;
c) voćna prirodna rakija	8,00 KM.

Član 20.

(Iznosi akcize za kafu)

Za kafu akciza se plaća prilikom uvoza po kilogramu, i to za:

a) sirovu kafu	1,50 KM;
b) prženu kafu (u zmu ili mljevena)	3,00 KM;
c) ljuske i opne pržene kafe i ostale proizvode od kafe	3,50 KM.

Član 21.

(Iznosi akcize za duhanske preradevine)

- (1) Na cigarete akciza se plaća, i to:
 - a) proporcionalna, po stopi od 42 % na osnovicu utvrđenu u skladu s članom 15. stav (1) tačka b) ovog zakona i posebna akciza u iznosu od 7,50 KM na 1.000 cigareta, odnosno 0,15 KM za pakovanje cigareta od 20 komada;
 - b) za pakovanja različita od navedenog u tački a) ovog stava, akciza se plaća srazmjerno broju komada u pakovanju.

- (2) Akciza na ostale duhanske proizvode plaća se po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu s članom 15. stav 1. tačka b) ovog zakona.
- (3) Ako je obračunata akciza na cigarete prema stavu (1) ovog člana manja od minimalne akcize utvrđene ovim zakonom, plaća se minimalna akciza.
- (4) Minimalna akciza iz stava (3) ovog člana čini ukupnu akcizu (proporcionalna i specifična) utvrđenu u skladu sa stavom (1) ovog člana za 1.000 komada, odnosno za pakovanje od 20 komada najpopularnije cjenovne kategorije cigareta.
- (5) Najpopularnijom cjenovnom kategorijom cigareta, u smislu stava (4) ovog člana, smatra se maloprodajna cijena za 1.000 komada, odnosno za pakovanje od 20 komada one kategorije cigareta koje imaju najveći obim prodaje u Bosni i Hercegovini. Minimalnu akcizu utvrđuje Upravni odbor najkasnije do 30. oktobra tekuće godine, na osnovu podataka Uprave za indirektno oporezivanje o izdatim poreskim markicama za period od 1. jula prethodne godine do 30. juna tekuće kalendarske godine, koja prethodi godini u kojoj će se primjenjivati najniža akciza.
- (6) Za svaku godinu nakon 31. decembra 2009. godine Upravni odbor UIO utvrdit će iznos posebne akcize, sve dok ukupno akcizno opterećenje najpopularnije cjenovne kategorije cigareta ne dostigne iznos od 126,00 KM za 1.000 komada.
- (7) Za poreske periode počevši od 1. januara 2010. godine Upravni odbor UIO najkasnije do 30. septembra prethodne kalendarske godine utvrđuje stope posebne akcize na cigarete, na način da godišnje povećanje specifične akcize ne može biti manje od 7,50 KM za 1.000 komada, odnosno 0,15 KM za pakovanje od 20 komada, kako bi se osigurala dinamika usklađivanja stopa akciza s relevantnim evropskim direktivama.
- (8) Za poreske periode nakon 1. januara 2010. godine Upravni odbor UIO utvrdit će stope i iznose akciza za ostale duhanske proizvode iz stava (2) ovog člana, tako što će osigurati dinamiku usklađivanja stopa akciza s relevantnim evropskim direktivama, istovremeno sa usklađivanjem akciza na cigarete.

POGLAVLJE V. NASTANAK OBAVEZE OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE

Član 22.

(Nastanak obaveze obračunavanja akcize)

Obaveza obračunavanja akcize na osnovu prometa akciznih proizvoda nastaje u trenutku:

- a) izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda, ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa;
- b) uvoza akciznih proizvoda na teritoriju BiH, osim za duhanske preradevine, kao i alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina koja podliježu obavezi obilježavanja akciznim markicama;
- c) podnošenja zahtjeva za štampanje akciznih markica za duhanske preradevine;
- d) preuzimanja akciznih markica za alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina;
- e) utvrđivanja manjka, koji se ne može pravdati višom silom;
- f) rashodovanja (kalo, rastur, kvar i lom), iznad količine određene aktom Upravnog odbora koji će se zasnivati na općim trgovinskim principima;
- g) korištenja akciznih proizvoda od strane proizvođača za vlastitu potrošnju.

Član 23.

(Plaćanje akcize)

- (1) Obračunatu akcizu iz člana 22. ovog zakona poreski obveznik dužan je uplatiti u rokovima propisanim u st. (2) do (6) ovog člana.
- (2) U slučajevima iz člana 22. stava (1) tačka a) ovog zakona, poreski obveznik dužan je platiti akcizu u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize.
- (3) U slučajevima iz člana 22. stav (1) tačka b) i kod uvoza akciznih proizvoda iz tačke d) ovog zakona, poreski

obveznik dužan je platiti akcizu u roku propisanom za plaćanje uvoznih dažbina.

- (4) U slučajevima iz člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona, za proizvode koji ne podliježu plaćanju akcize prema stavu (3) ovog člana poreski obveznik dužan je akcizu platiti u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je došlo do izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda, ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa.
- (5) Za duhanske preradevine poreski obveznik dužan je platiti akcizu u trenutku preuzimanja akciznih markica.
- (6) U slučajevima iz člana 22. stav (1) tač. e), f) i g) ovog zakona, poreski obveznik dužan je platiti akcizu u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize.

POGLAVLJE VI. OBILJEŽAVANJE I USLOVI PROMETOVANJA AKCIZNIH PROIZVODA

Član 24.

(Deklaracija proizvoda)

Proizvođač, odnosno uvoznik dužan je na deklaraciji proizvoda (etiketi) i drugom dokumentu koji prati akcizne proizvode označiti sirovinski sastav, vrstu, kvalitet i druga svojstva akciznih proizvoda bitna za utvrđivanje poreske obaveze.

Član 25.

(Akcizne markice)

- (1) Duhanske preradevine, alkoholna pića, voćna prirodna rakija, kafa i vina koja se stavljaju u promet u pakovanjima predviđenim za prodaju na malo u BiH moraju biti obilježene akciznim markicama.
- (2) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, alkoholna pića, voćna prirodna rakija i vina, koja sadrže manje od 5% alkohola, ne moraju biti obilježene akciznim markicama.
- (3) Oblik, sadržaj i zaštitu akciznih markica, proceduru štampanja, čuvanja i postupanja s njima, te obilježavanje proizvoda, kao i postupanje s proizvodima koji su obilježeni markicama izdatim prema ranije važećim propisima propisat će Upravni odbor posebnim aktom.
- (4) Akcizne markice izdaje UIO.
- (5) Maloprodajne cijene duhanskih preradevina koje će se štampati na akciznim markicama poreski obveznik mora prijaviti UIO prije njihovog stavljanja u promet.
- (6) Duhanske preradevine, kafa, alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina, izuzev alkoholnog pića, voćne prirodne rakije i vina iz stava (2) ovog člana, koja nisu obilježena akciznim markicama, kao i proizvodi nepravilno obilježeni markicama, smatraju se akciznim proizvodima na koje nije obračunata i plaćena akciza.
- (7) Duhanske preradevine, kafa, alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vino, koji se izvoze ili prodaju u bescarinskim prodavnicama, ne moraju biti obilježeni akciznim markicama, ali na ambalaži ili na posebnoj markici moraju imati utisnute riječi: "samo za izvoz" ili na engleskom jeziku: "for export only".
- (8) Upravni odbor, ako smatra da je to potrebno, može uvesti obilježavanje akciznim markicama i drugih akciznih proizvoda.

POGLAVLJE VII. PORESKE EVIDENCIJE I PORESKA PRIJAVA

Član 26.

(Evidencije)

- (1) Poreski obveznik dužan je voditi posebnu evidenciju o uvozu, prometu, potrošnji i stanju akciznih proizvoda, te imati urednu i ažurnu knjigovodstvenu i vanknjigovodstvenu dokumentaciju.
- (2) Bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostavljanja UIO kao i oblik i sadržaj poreske prijave za akcizu propisat će Upravni odbor pravilnikom.

Član 27.

(Prijava akcize)

- (1) Poreski period obuhvata vrijeme jednog kalendarskog mjeseca.
- (2) Poreski obveznik - proizvođač dužan je da obavezu nastalu po osnovu akcize prijavi u poreskom periodu u kojem je obaveza i nastala.
- (3) Prijavu iz stava (2) ovog člana poreski obveznik podnosi UIO do 10. u mjesecu po isteku poreskog perioda.
- (4) Izuzetno od stava (2) ovog člana, poreski obveznik dužan je da podnese prijavu akcize, bez obzira da li ima obavezu plaćanja akcize u periodu za koji je prijava podnesena.

POGLAVLJE VIII. KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE

Član 28.

(Kontrola obračunavanja i plaćanja)

Kontrolu obračunavanja, prijavljivanja i plaćanja akcize vrši UIO u skladu s ovim zakonom i drugim zakonima iz oblasti indirektnog oporezivanja.

Član 29.

(Privremeno oduzimanje akciznih proizvoda)

- (1) Akcizni proizvodi zatečeni u prometu bez akciznih markica ili nepravilno obilježeni akciznim markicama, kao i akcizni proizvodi zatečeni u prometu bez vjerodostojne dokumentacije o pravnom poslu na osnovu kojeg se stiče pravo raspolaganja predmetnim proizvodima bit će privremeno oduzeti do okončanja postupka.
- (2) Ovlaštenje za privremeno oduzimanje akciznih proizvoda iz stava (1) ovog člana imaju ovlaštena službena lica UIO i ovlaštena službena lica iz drugih organa u okviru svoje nadležnosti.

POGLAVLJE IX. OSLOBADANJE, POVRAT I UMANJENJE AKCIZE

Član 30.

(Oslobađanje)

- (1) Od plaćanja akciza oslobođeni su sljedeći akcizni proizvodi:
 - a) proizvodi koje se izvoze;
 - b) proizvodi koji se isporučuju u bescarinske prodavnice radi prodaje putnicima koji odlaze u inozemstvo;
 - c) proizvodi koji se uvoze, unose ili primaju iz inozemstva, a koji su po carinskim propisima oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina;
 - d) proizvodi koji se isporučuju diplomatskim i konzularnim predstavništvima i njihovom osoblju, po principu reciprociteta, a na osnovu akta Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine;
 - e) proizvodi koji se isporučuju licima koja su po osnovu Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Aneksa uz taj sporazum, te ratificiranih međunarodnih ugovora i konvencija oslobođena od plaćanja ove vrste poreza;
 - f) gorivo za avione i brodove u međunarodnom saobraćaju;
 - g) na uvoz i/ili isporuku alkohola koji se koristi kao repromaterijal za proizvodnju alkoholnih pića, licu registriranom za proizvodnju u skladu s članom 13. ovog zakona.
- (2) Upravni odbor propisat će pravilnikom postupak po kojem se ostvaruju prava na oslobađanje iz stava (1) ovog člana.

Član 31.

(Povrat)

- (1) Fizička i pravna lica koja koriste lož-ulje za zagrijavanje stambenih i poslovnih objekata i objekata za poljoprivrednu proizvodnju (staklenici i plastenici) imaju pravo na povrat akcize plaćene na lož-ulje.
- (2) Preduzetnik i pravna lica koja koriste alkohol za proizvodnju lijekova i/ili u medicinske svrhe, kao i etil alkohol koji koriste kao repromaterijal u proizvodnji sredstava za čišćenje i pranje, kozmetičkih proizvoda i ostalih proizvoda na koje se ne plaća akciza imaju pravo na povrat uplaćenog iznosa akcize.

- (3) Pravno lice koje je izvezlo akcizne proizvode za koje je prethodno plaćena akciza ima pravo na povrat uplaćenog iznosa.
- (4) Zahtjev za povrat uplaćene akcize podnosi se UIO.
- (5) UIO je dužan da izvrši povrat uplaćene akcize najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (6) Upravni odbor propisat će uslove i postupak po kojem se ostvaruje pravo na povrat akcize na bazi normativa potrošnje po metru kvadratnom površine koja se zagrijava.

POGLAVLJE X. OGRANIČENJE U PROMETU ODREĐENIH PROIZVODA

Član 32.

(Ograničenja u prometu lož-ulja)

- (1) Poreski obveznici iz člana 12. stav (1) ovog zakona dužni su prije puštanja u promet (ako se radi o proizvođaču iz BiH) ili uvoza lož-ulje obojiti crvenom bojom uz dodavanje indikatora (markera) prema važećim propisima i standardima.
- (2) Na lož-ulje koje je prometovano a nije obojeno crvenom bojom u skladu sa stavom (1) ovog člana bit će naplaćena akciza u iznosu od 0,30 KM po litru i za njega se ne može ostvariti povrat.
- (3) Lož-ulje se ne smije koristiti u svrhe suprotne njegovoj osnovnoj namjeni.
- (4) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovni objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, utvrdi da se lož-ulje koristi kao pogonsko gorivo, akciza će biti obračunata i naplaćena od vlasnika predmetnog sredstva u iznosu od 0,30 KM po litru, na količinu koja odgovara zapremini rezervoara uvećanoj za deset puta.

Član 33.

(Promet lož-ulja)

- (1) Promet lož-ulja (ekstra lako i lako specijalno EL i LS) može se vršiti na benzinskim pumpama, u za to posebno predviđenom skladištu izdvojenom od mjesta predviđenog za snabdijevanje pogonskim gorivom motornih vozila i vozila na motorni pogon, ili iz samostalnih posebnih skladišta ili direktnom isporukom potrošaču.
- (2) Skladišta iz stava (1) ovog člana moraju biti registrirana kod UIO.
- (3) Uslove i način prijavljivanja i davanja saglasnosti za registraciju skladišta iz stava (1) ovog člana propisat će UIO posebnim aktom.
- (4) Držalac skladišta za prodaju lož-ulja iz stava (1) ovog člana dužan je lož-ulje dostavljati autocisternama na adresu kupca, te o svim isporukama voditi urednu evidenciju.
- (5) Evidencija iz stava (4) ovog člana obavezno mora sadržavati podatke o nabavljenim količinama lož-ulja, te tačne podatke o isporukama kupcima.
- (6) Bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostavljanja nadležnom organu, te oblik i sadržaj propisat će Upravni odbor posebnim aktom.

Član 34.

(Kontrola prometa lož-ulja)

- (1) Kontrolu nad upotrebom i korištenjem lož-ulja u smislu odredbi čl. 32. i 33. ovog zakona vrše ovlaštena lica UIO i ovlaštena službena lica iz drugih organa u okviru svoje nadležnosti.
- (2) U slučaju utvrđivanja nepravilnosti, postupak obračuna i naplate akcize je u nadležnosti UIO.

DIO TREĆI - PUTARINA

Član 35.

(Osnovica i stopa)

- (1) Putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća se na naftne derivate iz člana 5. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona.
- (2) Putarina iz stava (1) ovog člana plaća se u iznosu od 0,15 KM po jednom litru proizvoda za puteve i 0,10 KM za izgradnju autoputeva.

Član 36.

(Oslobađanje)

- (1) Putarina se ne plaća na dizel-gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Bliže odredbe o uslovima i postupku za ostvarivanje oslobađanja plaćanja putarine iz stava (1) ovog člana propisat će pravilnikom Upravni odbor.

Član 37.

(Naknadna naplata)

- (1) Ako se pri kontroli prometa utvrdi da se promet lož-ulja vrši suprotno odredbama čl. 32. i 33. ovog zakona, obračunat će se putarina iz člana 35. stav (2) ovog zakona.
- (2) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovni objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora utvrdi da se lož-ulje koristi kao pogonsko gorivo, putarina iz člana 35. stav (2) ovog zakona bit će obračunata i naplaćena od vlasnika predmetnog sredstva, na količinu koja odgovara zapremini rezervoara uvećanoj za deset puta.

Član 38.

(Ostale odredbe)

- (1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na akcizu, a tiču se poreskog obveznika, poreske osnovice, načina plaćanja, oslobađanja i povrata akcize, te drugih pitanja koja nisu za putarinu regulirana odredbama čl. 35., 36. i 37. ovog zakona primjenjuju se *mutatis mutandis* i na putarinu.
- (2) Kontrolu, obračun, naplatu, oslobađanje, povrat, prinudnu naplatu putarine i ostalo što se odnosi na putarinu vrši UIO.

DIO ČETVRTI - PRAVNA SREDSTVA

Član 39.

(Žalba)

- (1) Protiv rješenja donesenog u postupku obračuna i naplate akcize i/ili putarine poreski obveznik ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primanja rješenja.
- (2) Žalba se podnosi i postupak po žalbi provodi na način propisan Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", br. 89/05).
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 40.

(Primjena procesnog zakona)

Na postupke i procedure koji nisu regulirani ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o postupku indirektnog oporezivanja.

DIO PETI - KAZNE ODREDBE

Član 41.

(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM preduzetnik ako:
 - a) se na dokumentu koji prati akcizni proizvod ili na akciznom proizvodu ne nalaze podaci o sirovinskom sastavu, vrsti, kvalitetu i drugim svojstvima bitnim za utvrđivanje poreske obaveze ili ako su ti podaci netačni;
 - b) ne obračuna ili netačno obračuna akcizu;
 - c) stavi u promet akcizne proizvode prije izvršene registracije iz člana 13. ovog zakona;
 - d) ne prijavi maloprodajne cijene duhanskih preradevina UIO prije puštanja u promet ili ako ih prodaje po cijenama višim od prijavljenih;
 - e) vrši promet lož-ulja suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;
 - f) ne prijavi skladište kod UIO i ne vodi evidencije o nabavljenim i prodanim količinama lož-ulja;
 - g) koristi lož-ulje kao pogonsko gorivo za pogon motornih vozila, plovni objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno ako se lož-ulje koristilo suprotno njegovoj osnovnoj namjeni;
 - h) duhanske preradevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije, vina i kafu stavi u promet, a da akcizni proizvod nije na propisan način obilježen akciznom markicom;

